

SURINAAMSCH E COURANT.

(No. 17.)

DINGSDAG DEN

26sten FEBRUARY.

(A. 1828.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de *Hollandsche Couranten* van November 1827.

P. A. N. K. R. Y. K.

Paris den 8 November. De *Gazette de France* behelst heden, in een postscriptum, de volgende kort-opgegevene maar gewichtige tijding: » De Turksch-Egyptische vloot is den 2sten October 11., in de haven van Navarino, ganschelijk vernield geworden.

Den 9den November. De goeds op gisteren kortelijk aangekondigde vernieling der Egyptische vloot in de haven van Navarino, wordt bevestigd door *Moniteur* bevestigd, en meer breedvoerig aldus beschreven:

» Van ons eskader in den Archipel ontvingen wij, onder dagteekening van den 2sten October, het bericht van de vernieling van de vloot van de Turken en de Grieken.

» De admiraals, bevelhebbers van de eskaders der drie mogendheden, ondertekenden van het Londensche traktaat, nida den 18den bij Zante vereenigd hebbende, om de middelen te beramen, ten einde het in genoemd traktaat omschreven doel te bereiken, te weten, *een overname van de wapenvoorraad van de Turken en de Grieken*.

» Overwegende dat sedert den door Ibrahim-Pacha zijnde conferentie van den 28sten September 11., met de Engelsche en Fransche admiraals, tevens handelende in naam van den Russischen admiraal, gesloten provisioneel wapenstilstand, die pache reeds den volgenden dag zijn woord geschonden heeft;

» Dat sedert den terugkeer dier vloot naar Navarino, ten gevolge ener tweede sanctie, door den Admiral Codrington aan Ibrahim gedaan, welken hij nabij Patras ontmoet had, de meegen van den Pacha onopzettelijk eenen vreeselijken vernielingskrijg dan te voren hebben gevoerd, vuren en kinderen, woningen verbrand en boomen

uit den grond gerukt hebben, ten einde het gansche land te verwoesten;

» Dat de middelen van overtreiding, gebodigd om afschuwelijkheden, die alles overtreffen wat tot heden heeft plaats gehad, te verrichten, de stadgelingen, aan de Turksche hoofden gericht, de waarschuwingen, aan *Mehemet Ali* en dezelve zoon gedaan, slechts als een spel beschouwd zijn, terwijl hij nogtans met een eenig woord den loop van zoo veel barbaarschheden had kunnen doen ophouden;

» Dat den bevelhebbers der geallieerde eskaders, geene andere keuze overbleef dan dreigingen, langs welken al de bodoeelingen hunner respectie hoven vervallen konden;

» Om, gedurende den winter, een moeilijke kusttocht en zelfs nuttelooze blootkade voort te zetten, vermits een storm de eskaders verspreiden en aan Ibrahim een gelegenheid verschaffen, kon om zijne alverloofde armee naar verschillende punten van Mone en de eilanden te brengen.

» Om de verbondene eskaders binnen Navarino zelf te vereenigen, en door deels van aanhoudende tegenwoordigheid de Ottomaansche vloet wegkeloos te houden; maar dat dit middel op zich zelf niets afloet, vermits de Porte volhard om geen ander stelsel aan te nemen;

» Om binnen Navarino een positie met de eskaders te nemen, en aan Ibrahim nogmaals voorstellen te doen; die, in den geest van het traktaatsijde, werkelijk de het belang der Porte alverloofden, gesloten;

» Zoo hebben de admiraals, na over deze drie wegen gespleegd te hebben, en na rijkelijk afgezien, dat de laatste, zonder bloedvergieting of eenige vijandelijkheid, maar der nigtijk door de onafgebroken aanwezigheid der eskaders, een gewicht voegmerk kon doen bereikende, en nu de volgende is:

» De wijze van uitvoering van dit derde

middel besloten zijnde, en de oudste der
admiralen van dit oogenblik af, luidens de
instruclien, het opperbevel moettende op zich
nemen, maakte de Vice-Admiraal Codrington
de nodige toebereidselen.

Den 20sten, op den middag, de wind gunstig zijnde, werden de seinen van gereedheid gegeven; elk nam zijnen post. Het Engelsche admiraalschip *Alce* voorsp, gevolgd wordende door de *Abion* en de *Gaïon*; het fregat *la Syrene*, voerende de vlag van den Admiraal *de Rigny*; *le Scipion*, *le Trident* en *le Breslaw*, daarna de Russische admiraal, Graaf *Hydra*, gevolgd wordende door drie linijschepen en vier fregatten. De Turken hadden, langs den omkring der baai, drie verzuijings-linien, in den vorm van een hoefijzer, aangenomen, bestaande uit drie linijschepen, een geraseerd schip, zesien fregatten, zeven-en-twintig zware korvetten en een veel brikken.

ende De grootste magt was vereenigt ten reg-
tershoe bij het infanterie, en bestond uit vier
fregatten, twee linesschepen, een zwaar fre-
gat, een linesschip, voorts fregatten van
verschillende grootte, die de verdere linie
besloegen, en achtte wijk aan ter steun wer-
den door de tweede linie van korvetten en
brikken. (1812)

... Zes aan de uiteinden van het hoefijzer
 horen den wind geplaatste branders moe-
 ten, ingeval van een gevecht, op de inga-
 liende en uitgaande loodspitsen worden. — 115 16.

Het Engelsche fregat *Darmon*, kapitein
Fellows was twee dagen te vooren naar *Nava-*
sino gezonden; om aan *Ibrahim* eenen door
 de drie admirals, geteekenden brief over te
 brengen; maar deze brief werd, onder voor-
 wendsel dat *Ibrahim* vermist was, verbeente
 weers terug gezonden. Het schip *Port* was
 op een twee mijlen afte het linderschip *Asia-*
de, haven binnen en de hatterlijen voorbij; ten
 half drie ging het af van het Turksche
 admiraalschip, ten anker liggende en werd
 door de Engelsche schepen gevolgd.

pre vijf en twintig minuten bracht kapitein
schoot in een schietlinie met een doel

Robert haar op een pistoolschots afstand van het eerste fregat der Turksche linie voor anker; op dit oogenblik voer een der boten van de *Darmouth*, welk schip tegen over eenen brander gelegen was, aan boord van laatstgemelden, waarop een van dien brander geloot triphaanshot den Engelschen officier der boot doodelde. De *Syrène* bevond zich altoos zoo nabij dien brander dat zij denzelfden in den grond had kunnen boren, indien de engelsche sloep geen gevaar daardoor geleden had; de *Darmouth* begon als toen eene fusilade tegen den brander; om de sloepen vrij te krijgen. De *Syrène* bleef terzelder tijd reeds na liggende met het Egyptische tweede fregat *Esnina*; riep Admiraal *de Rigny* dit schip toe, dat zoo hetzelfde niet schoot; hij ook niet op het fregat schieten zou: op hetzelfde oogenblik werden twee kanonschoten gelost, van een der schepen aan den achtersteven der *Syrène*, waardoor zij eenen man verloor; het andere schot scheen gericht tegen de *Darmouth*. Het derde schot werd door de *Syrène* gegeven.

» Men moet opmerken dat bijna ter zelfder tijd, toen het aan den ingang gebeurde, Admiraal, Contring, en de andere van het Funkschap afvaardigden kwamen, en dat de Engelsche ambassadeur de parlementaire boot naar ons gewestschep gelooft werd.

Weltra werd het gevecht algemeen: de Russische schepen moesten het vuur der forten doorstaan, die eerst op het vijfde schip de *Fribourg*, begonnen te vuren. Ten vijf ure des avonds was de eerste linie der Turken vernield, de linterschepen en fregatten plat geschoten; in den grond gehoord of in brand gestoken; de overigen hielden op strand, alwaar zij zich zelf in brand staken.

2. Van deze geïnschelde vloot zijn niet meer dan een twintigtal korvetten en brikken vlot, doch alle verlaten.

Op deze wijze is ten uitvoer gebragt de
van Ibrahim gedane bedreiging, dat zoo er
schietenschot op de geallieerde vlaggen ge-
schiedt, dat het het gansche yfrot dan na-
de men gemaeld heeft, de geschied, welke nu nab
komend is, zal het is niet te denken dat

» *Ibrahim* was niet bij het gevecht tegenwoordig; sedert veertien dagen verwoestte hij Morea, rukte hij olifbomen, wijnranken, vijgeboomen, enz. uit.

» Bij dit onvoorziene gevecht zijn er naar schatting vijftien schepen die door hunne standplaats meer dan andere geleden hebben; het geen zeker is, is dat bij elk eskader ieder gewedijverd heeft om zijnen plicht te doen.

» Zr. *Maj. Fregat, Armide*; hetwelk in het begin van den slag, met het Engelsche fregat *Talbot*, geplaatst was aan het linker einde van het hoofdijzer, heeft met deszelfs dapperen strijd-gehoof het vuur van vijf Turksche fregatten moeten verdragen, tot dat de Russische fregatten opzeilden. Kapitein *Hugon* heeft de algemeene gelukwenschen ontvangen, wegens de juistheid zijner manoeuvres en de drift waarmede hij de vijandelijke schepen bestrafte.

» Zr. *Maj. Fregat, Scipion*, kapitein *Milais*, met de boegspriet aan eenen brander geraakt zijnde, heeft viermaal den brand aan zijn boord gedempt, zonder de wege den strijd te laten verlaten, en schoot van beide boorden zoo op de vijandelijke linie als op de fregatten.

» De Admiral *de Rigny* heeft, door de stelling, welke de Kapitein *Maurice*, van den *Trident*, genomen had, de volkomenste hulp van dat schip ontvangen.

» De Kapitein *Labretunniere*, van den *Breslay*, heeft eerst afzeilende, vervolgens voor anker gevochten, zich overal begevende, waar zijne tegenwoordigheid van nut kon zijn. De Russische admiraal heeft den Ridder *de Rigny* bijzonder dankzeggingen toegebracht voor de hulp, welke hij van het schip de *Breslay* ontvangen heeft, op een oogenblik toen de *Arzon* door het ongeluk van den vijand verlaten gebleefte werd.

» De fregatten *l'Alcyon* en *la Dafné* hebben dapperlijk deel genomen aan den aanval door de Engelsche korvetten en braken op de branders gedaan.

» Kortom, al wat zich tegen de verbondene schepen verzette is in korten tijd over-

mand, niettegenstaande de versterking, welke

eenige Turksche schepen getoond hebben.

» De Admiral *de Rigny* is verplicht geweest bijzonderen dank te doen toekomen aan den Kapitein *Fellows*, van Zijner Britschen Majesteits fregat *Darmouth*, die met het geslaan der branders belast was, voor de steeds van pas komende hulp van hem ontvangen, toen een der in vlam staande branders op het punt was om de *Syrène* aan boord te vallen.

» Ons eskader heeft 43 dooden en 117 gekwetsten gehad. De scheepskapitein, Heer *de la Bretonniere*, is ligt gekwetst. Het materieel van ons eskader heeft veel geleden; twee onzer schepen zijn genoodzaakt naar Toulon terug te keeren om er hun mastwerk te herstellen; de *Syrène* vooral heeft zware schade; derzelver groote en fokkemast zijn af, de beide onderste ra's en die der groote mars dergelijke en zij heeft zes kanonkogels tuschen wind en water.

» De *Trident* begeeft zich naar Smyrna, en zal zich aldaar voegen bij de *Funon*, de *Panone* en andere kleine vaartuigen, om in de behoeften van het oogenblik te voorzien en nieuwe bevelen in te wachten.

» De Engelsche korvet *Rose* is naar Smyrna gezeld, van waar koeriers naar Konstantinopel gezonden zullen worden, om deze zwaarvigtige gebeurtenis te melden. De Kapitein *Reverean*, van de *Pomède*, had instructien tot bescherming onzer landgenooten.

» De Ridder *de Rigny* prijst ten hoogste de rondborstige hantelijkheid en krachtdadige mededeling der admiralen, zijne ambtgenooten.

» Eenige dagen voor den slag had de Ridder *de Rigny*, van de Franschen, die op *Ibrahim* vloot dienden, doen aanzeggen, dat de wijs van oorlog voeren, nu laatstelijk door de Turken aangenomen, en de schending van *Ibrahim* waard hem noodzaaktten hen op te eischen, en dien dienst te verlaten. Eenige later heeft de omstandigheid niet als ernstig genoeg beschouwd, om aan dit bevel te gehoorzamen. Men weet nog niet of hij volhard heeft.

» Ons koninkrijk heeft 's Koning ver-

ven geregtvaardigd; op elk der schepen is de eerste laag ongevorderd verzeld gegaan door het geroep: *leve de Koning!*

» Het eskader heeft, eenige uren lang, een verschrikkelijk schouwspel onder de oogen gehad; men verbeelde zich honderd vijltig oorlogschepen van alle grootte elkander beschietende in eene naauwe havenkom en in drie dubbele linie; voorts den brand en de losbarstingen, die er het gevolg van geweest zijn.

» Toen het eerste fregat, ra aan ra door onze schepen beschoten, in brand geraakte en sprong, was de *Syrène* zoo nabij deszells achtersteven, dat haar fokkemast met de volle lengte op de dekken van dat fregat nederkwam, hetgeen kort daarna door den val van den grooten mast gevolgd werd.

ADVERTISSEMENTEN

De Raad Fiscaal der Kolonie Suriname in ervaring gekomen zijnde dat onderscheiden Ingezetenen zich niet schijnen te laten gelegen liggen aan deszels administratie ter affhaling van het voor hun benoemde Patent, acht zich gehouden de zoodanige nogmaals ten ernstigste daartoe te adhorteren, zullende zij anderszins aan zich zelven de onaanvaardbare gevolgen te wijten hebben, die onvermijdelijk na den afloop dezer maand daaraan toe hun zullen ontstaan.

Paramaribo den 25e. Februarij 1828.

De Raad Fiscaal voornemen.

E. D. VAN HEECKEN.

Publieke Vendue ter Kuratiele Kamer, op Dingsdag aanstaande den 4 Maart nademiddag ten vier uren van Menubilaire goederen, mans Kleederen enz; als mede diverse regtsgeleerde en andere Boeken, aankomende den Dinsdag den 7e Maart.

Paramaribo 26e. Februarij 1828.

J. de HEYDER.

Gekw. 1ste Gegr. Klerk.

Robert Brilley

Heden overleed tot mijne Inzigtige droefheid, mijn lieve vriend en getrouwe Echtgenoot, de Wel Edels Heer **WILLIAM ALEXANDER WORSDELL** in den ouderdom van ruim 40 jaren, in leven President van het *Edels Collegie van Kleine Zaken*.

Paramaribo den 26e. Februarij 1828.

Wed. A. D. WORSDELL.

geb. WIEKENS.

TOONEEL BEZICHT.

Op heden avond (voor de vijfde Reprezentatie) vertoond worden: **CLEMENCE EN WALDEMAR** Tooneelspel, en na hetzelfde: **HET MISVERSTAND OF ELK IS EEN DIER IN ZYN NERING**, *Thijsper met Zang*. **SOESMAN** Speelt.

Op heden den 26e., Woensdag en Donderdag den 27 en 28 dezer, des nachts ten 10 uren, door ondergeteekenden, de *Broekmakers Eendracht*, Buitendel wullen de Wed. G. N. LINCK, door den Venduhouder C. S. GOMPERTS, ten Sterfhuize verkopen: Slaven, wel onderhouden, Mandelen, Bouty, Zilver, Juwelen, enz. en welken het geen verdere aanmerkingen zal worden schraapt. Welke Goederen, den Maan- en Dingsdags, voor een ieder ter bezigtiging zullen zijn.

Wijders zullen de Huizen en Erven overigzoo welken na dato daags, den premissen dag nader te bepalen, op publike Vendu worden opgeveeld.

Paramaribo den 26e. Februarij 1828.

G. G. PERROT qq.

F. W. G. LINCK qq.

Het Domicillium Curator en Excentricus van den ondergeteekenden, de Heer **H. HERCKX**, zal op den 26e. Plantagie Slootweg 24, Februarij 1828, ten 10 uren, de *Plantagie Slootweg 24*, ten 10 uren, de *Plantagie Slootweg 24*.

E. REYNS vertrekt.

J. M. P. EMICKE vertrekt.